

מוציאין את המידה כנגדן דהיינו מותחים קן מקביל לעיר בריחוק הזה, שרואים כאילו גם בצד השני של אותו רוח יש בליטה שכזאת, ומותחים קן ביניהם.

ב. ועושיין אותן, את תחומי העיר, כמין טבלה מרובעת, כדי שיהיה נשכר בכך את הילוך מקום הזויות.

וכגון בעיר מרובעת, שהיא אלפיים אמה על אלפיים אמה, נותנים לה תחילה לכל צד תחום, שהוא ריבוע של אלפיים אמה על אלפיים אמה, ובין ארבעת הריבועים שמסביב לעיר יש ארבע זויות של אלפיים אמה על אלפיים אמה, ומרבעין את כל השטח שסביבות העיר וכוללים בתוך הריבוע הגדול את כל ארבעת הזויות.

גמרא:

רב ושמואל פליגי:

חד מהם תני במתניתין "כיצד מעברין".

וחד מהם תני "כיצד מאברין", באל"ף.

ומבארין: מאן דתני "מאברין", הוא מלשון אבר אבר, כאילו מוסיפין לעיר אברים. והיינו, שאם יש אבר הבולט מצד אחד של העיר רואים כאילו גם בצד השני בולט אבר, במקביל, ומודדים את העיר משם.

ומאן דתני "מעברין" נקט לשון כ"אשה עוברה", מעוברת, שכאילו העיר "מתעברת", על ידי תוספת הבתים, בכך שמרחיבים את העיר.

העיר או החומה שמסביב לעיר. אם יש בתים בודדים הבולטים החוצה מעבר לשאר בתי העיר מוסיפים אותם הבתים שטח לעיר, ומותחים מהם קו מקביל לכל הצד של העיר לפי ריחוק הבתים מהעיר.

ונמצא שכאילו העיר "מעוברת", מהבתים הבולטים ממנה.

בנוסף לעיבור זה, גם "מרבעים" את העיר, שלצורך מדידת התחום "סוגרים" את העיר בתוך טבלה מרובעת סביבה, ומודדים את התחום מעבר לטבלה המרובעת ולא מהבתים שבסוף העיר.

מתניתין:

כיצד "מעברין" את הערים?

דהיינו, כיצד מוסיפים "עיבור" לעיר?

א. אם כשבאים לציין את תחום העיר, ובאים למדוד מגבולותיה אלפיים אמה לכל רוח, והיה בגבול העיר בית נכנס פנימה בין שאר בתי העיר, או בית יוצא ובולט משורת בתי העיר. והיה הבית תוך שבעים אמה ושיריים לעיר.

או שהיה "פגום", מגדל בחומת העיר, נכנס, פגום יוצא ובולט אל מחוץ לקו החומה.

או שהיו שם באחת הקרנות של העיר, בתוך שבעים אמה ושיריים, גודודיות חרבות בתים גבוהות עשרה טפחים.

ג-א וכן אם היו שם גשרים ונפשות [נפש — מבנה על גבי קבר], שיש בהם בית דירה לשומרים הגרים שם.